Strokovna ekskurzija SLOCOLD, 17. november 2000

Slika 1 Gabionski zid gradbene jame na gradbišču nove HE Plave in zaključeni objekt strojnice.

Zaradi obilice dela ob zaključku leta (ki nam ga zagotavljajo tudi v nadaljevanju prikazani objekti) je letošnja strokovna ekskurzija SLOCOLD predstavljena le kot fotoreportaža. Potekala je v petek, 17. novembra 2000, močno v senci dogajanj ob usodni sprožitvi Mangrtskega plazu. Zaradi napovedanega nadaljevanja deževja smo pričakovali manjšo udeležbo, vendar je pogumne nagradila tudi narava - deževati je začelo šele po zaključku ogleda vseh objektov na Soči. Ostale dejavnosti - kosilo in ogled Idrijskega rudnika - pa so potekale bolj ali manj na suhem. Strokovni del ekskurzije se je začel na gradbišču nove HE Plave. Na sliki 1 je gabionski zid gradbene jame in zaključeni objekt strojnice. Slednji je zaradi lepe arhitekture požel mnogo pohval.

V notranjosti strojnice HE Plave II je potekala montaža generatorja, gradbena dela pa so zaključena.

Slika 2 Notranjost strojnice HE Plave II (montaža generatorja).

Zelo zanimiva točka je bilo gradbišče vtoka v dovodni rov HE Plave II pri jezu Ajba, ki je ščiteno z začasno betonsko ločno pregrado. Podobna, a še višja pregrada je predvidena za zaščito gradbene jame vtočnega dela HE Doblar II.

Slika 3 Gradbišče vtoka v dovodni rov HE Plave II pri jezu Ajba.

V času ogleda je bil pretok Soče cca 800 m3/s, kar še ni ekstremno visoka voda, vendar nam je bil omogočen ogled podslapja v "polnem obratovanju". Dolvodno, v bazenu Solkan, smo lahko opazovali izredno zanimiv pojav vtoka bistre izvirske vode v kalno vodo Soče.

Slika 4 Podslapje v "polnem obratovanju".

Na gradbišču dovodnega rova HE Doblar II smo se s transportnim vlakom odpeljali na čelo tunela, 1300 m globoko v hrib. Na zgornjem delu slike 5 je viden element obloge rova med nakladanjem na transportni vlak.

Slika 5 Transportni vlak na čelo tunela na gradbišču dovodnega rova HE Doblar II.

V tunelu smo lahko opazovali napredovanje glave TBM stroja po principu opiranja na že izdelano oblogo in na hribino, ter faze nameščanja posameznih elementov obloge (slika 6). Vse delo, tako kopanje kot oblaganje in odvoz materiala, je mehanizirano in poteka v izredno čistih razmerah. Da je v boju z naravo na delu močan stroj, izdajajo le

vibracije celotne vrtalne konstrukcije in hrup.

Slika 6 Napredovanje glave TBM stroja v tunelu (dovodnem rovu) za HE Doblar II.

Z vlakovno kompozicijo se v tunel dovažajo elementi obloge, iz njega pa odkopani material. Proti čelu tunela se proga razdeli na dva tira, eden je namenjen prihajajočemu vlaku, drugi odhajajočemu. Za laika je impresivna kontrola smeri vrtanja z laserjem, pa tudi urejenost in čistost notranjosti tunela.

Slika 7 Prizor iz bližine čela tunela (dovodnega rova) za HE Doblar II.

Zadnja točka ogleda pred slovesom od Soče je bilo gradbišče vtoka v dovodni sistem HE Doblar II. Zaradi visoke vode smo lahko opazovali le delno spraznjen bazen Doblar, po drugi strani pa smo imeli redko priložnost videti (in deloma čutiti) delovanje visokovodnih prelivov pri večji količini vode. Poleg že opisanih objektov smo si ogledali še podzemni gradbišči vodostana HE Plave II (zaključeno betoniranje obloge v eni komori in začetek betoniranja v drugi komori) ter strojnice HE Doblar II, kjer je potekala montaža turbinske spirale. Z obeh podzemnih gradbišč nimamo kakovostnega slikovnega materiala.

Slika 8 Gradbišče vtoka v dovodni sistem HE Doblar II.

Ogledom objektov na Soči je sledilo kosilo v znani gostilni Pri Štefanu v Mostu na Soči ter mračna vožnja po deževni Keltiki do Idrije. Tam smo šli še enkrat pod zemljo, tokrat v rudnik živega srebra. O njem je bilo že veliko napisanega, zato si preberite drugje. Ali pa pridite na naslednjo strokovno ekskurzijo, da vam ne bo znova žal, ker vas ni bilo zraven... Sicer pa je bila letošnja ekskurzija po številu udeležencev menda rekordna!

Besedilo: Iztok Močnik in Andrej Širca, IBE
Fotografije: Andrej Širca, IBE.